

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Sacramentis In Genere

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

V. Mendacia Kemnitij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53925](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53925)

Conqueruntur, vel saltem gemunt omnes p̄j, plura in Baptismo fieri Chrisma, cereum, salis saporem, spiritum denique, quam aqua lauacrum, quo tota constat Baptismi perfectio Idem repetit in lib. de formula ministrandi Sacramenta. Hic Calvinus Lutherum mentiendo superare studuit. Ille enim (vt supra notauimus in ultimo mendacio) solum dicebat, nos equare has ceremonias Baptismo; iste autem dicit, nos antepone. Sed vterq; mentitur. Nam Catholici aded non anteponunt, vel æquant ista Baptismo, vt dicant esse præparationes ad Baptismum; item accidentales ceremonias, si conferantur cum ipsa ablutione, in qua consistit substantia Baptismi. Denique fatentur omnes Catholici, simplicem Baptismum sine cereo, sine sale, sine oleo, alijsque rebus sufficere ad iustificationem: res autem illas omnes non sufficere. Vide Magistrum, & Doctores ceteros in 4. dist. 6.

CAPVT QVINTVM.

Mendacia Kemnitij.

Martinus KEMNITIUS multa repetit ex mēdacijs Lutheri, & Caluini; multa etiam addit propria. Sed quia longum esset omnia referre, solum pauca quædam annotabo ex principio 2. partis Examinis, vbi agit de Sacramentis in genere.

PRIMO igitur in examine edito anno M. D. LXVI. in octauo, pag. 14. sic mentitur: *Quomodo per Matrimonium, quod Syricius Pontifex definit, esse secundum carnem viuere, quod Deo placere non possit; quomodo, inquam, iustitia fidei per Matrimonium, vel incipit, vel augetur, vel reparatur iuxta ipsorum Sacramenti descriptionem in decreto positam.* Desumptum est hoc mendacium ex epist. 1. Syricij, cap. 7. vbi sanctus ille Pontifex probare volens, debere Sacerdotes continere se etiam ab vxore, assumit pro argumento illa verba Roman. 8. *Qui in carne sunt, Deo placere non possunt.* Hinc igitur deducit Kemnitius, Matrimonium, auctore Syricio, nihil esse aliud, quam vitam secundum carnem, quæ Deo placere non potest.

Sed debuit Kemnitius aduertere, Syricium non loqui de coniugio iusto, & legitimo, sed de coniugio Sacerdotum, quod illegi-

illegitimum est, & solo nomine coniugium, re autem ipsa sacrilega impudicitia. Nam in eadem epist. cap. 4 iam antè dixerat, legitimas nuptias in Ecclesia per Sacerdotem benedici: & certè non voluit dicere, benedici in Ecclesia vitam secundum carnem, quæ Deo placere non potest. Itaq; legitimi coniuges possunt ita viuere, vt placeant Deo, & dicantur non esse in carne, sed in spiritu, si vxore sua legitima legitimè vtantur: at Sacerdotes, quibus nuptiæ interdictæ sunt, non possunt vxores ducere, aut illis vri, quin Deo displiceant, & secundum carnem viuant: & hoc est, quod verissimè scripsit Syricius.

S E C V N D O mentitur pag. 39. vbi loquens de Ordinis & Matrimonij Sacramentis, sic ait: *Etsi Richardus disputat etiam per istos ritus conferri gratiam gratum facientem: reliqui tamen agnoscunt, hoc subsistere non posse.* Hoc mendacium impudentissimum est, cum omnes ferè Theologi idem dicant, quod Richardus dicit. Sufficiet hoc loco testimonium sancti **T H O M A E**, qui 3. part. quæst. 65. artic. 1. docet, & probat, septem esse nouæ legis Sacramenta; & in responsione ad vltimum sic ait: *In quolibet Sacramento nouæ legis gratia infunditur.*

T E R T I O mentitur pag. 40. vbi querens de aqua benedicta, rosa benedicta, ense benedicto, & similibus rebus; cur non sint Sacramenta, sic ait: *Aliquid quidem respondent Scholastici, alius aliud, sed tamen nec seipso expediunt, nec Lectoribus satisfaciunt, nisi quod Gabrielis ingenitæ probatur, qui dicit, aquam benedictam non esse Sacramentum, quia desit diuina institutio.*

D V O sunt hîc mendacia. **V N V M** quod Scholastici multum laborent, vt ostendant, cur aqua, & rosa, & similia, cum in Ecclesia benedicuntur, non sint Sacramenta. At Scholastici ad eò leuiter hoc expediunt, vt multi ne attingant quidem vt per se notum, alii obiter tantum explicent. Nihil enim horum est signum efficax gratiæ iustificantis, quod est præcipuum in omnibus Sacramentis.

A L T E R V M est mendacium, Gabrielem ingenuè confiteri, nihil deesse aquæ benedictæ, quo minus sit Sacramentum, nisi diuinam institutionem. Est, inquam, hoc verissimum mendacium; quia Gabriel in 4. dist. 1. q. 1. artic. 1. vbi de hac re agit dicit;

dicit quidem, aquam benedictam non esse à Deo institutam, sed ab Ecclesia, & idè non esse Sacramentum, sed non dicit, nihil aliud ei deesse, nisi diuinam institutionem, immò aperte indicat, alia etiam multa ei deesse. Nam non disputat eo loco propriè de aqua benedicta, sed explicat definitionem Sacramenti: & quia dixerat, ad Sacramenta requiri diuinam institutionem, inde deducit à Sacramenti definitione excludi aquam benedictam, lotionem balnei, & omnia signa naturalia. Quocirca sicut non licet colligere ex hac eius disputatione nihil deesse ad lotionem balnei, quò minus sit Sacramentum, nisi diuinam institutionem, ita non licet colligere, nihil deesse ad aquam benedictam, nisi diuinam institutionem, quò minus sit Sacramentum.

QUARTO mentitur pag 94 & 95. vbi tot sunt ferè mendacia quot verba: *Quidam, inquit, ut Alensis, Thomas, Durandus, &c. senserunt ipsis externis Sacramentorum elementis per verbum conferri quandam virtutem supernaturalem.* At non videtur legisse hos auctores: Siquidem Durandus contrarium docet; & S. Thomam oppugnat in 4. dist. 1. q. 4.

QUINTO mentitur ibidem, cum ait: *Addunt autem, ut offendant, nec se nec alios, quod dicunt intelligere, esse ens incompletum (vim inditam Sacramenti), quod per se non sit in aliquo ex decem prædicamentis.* Sed Kemnitium non intelligere quid Scholastici dicant, facile credi potest. Illos autem ipsos non intelligere motionem, hanc enim plerique vocant vim Sacramentis inditam, esse ens incompletum, quod per se in nullo prædicamento sit, mendacium est manifestum. Non enim vllus est vel mediocriter peritus Physicæ, aut etiam solius Logicæ, quin sciat motum esse ens incompletum, & ad nullum prædicamentum per se pertinere.

SIXTO mentitur ibidem, cum ait, Cyprianum existimasse Baptismum esse inutilem, qui conferebatur ab hæreticis, & malis ministris. Nam Cyprianus vbique distinguit malos ministros Catholicos ab hæreticis, & malos quidem affirmat utiliter baptizare, hæreticos autem inutiliter. Malè igitur Kemnitius coniungit ex sententia Cypriani, quos Cyprianus ipse disjungit. Vide Augustinum explicantem Cypriani sententiam, lib. 4. de Baptismo, cap. 10. & lib. 6. cap. 12.

& ipsum Cyprianum in Epistolis ad Iubaianum, ad Pompeium, ad Stephanum, & ad Quirinum.

SEPTIMO mentitur pag 95. cum sic ait: *Illam verò opinionem, quod in ipsis Sacramentorum elementis gratia essentialiter contineatur, sicut medicina in pixide, ita ut virtus Sacramentorum sit vel essentia, vel qualitas hærens in corporalibus Sacramentorum elementis; etiam inter Scholasticos Scriptores, non fuit omnibus probata, ut Bonaventura, Richardo, &c.* Hic satis prodit suam imperitiam Kemnitius, & simul audaciam cum ea reprehendit, quæ non intelligit. Nam imprimis confundit gratiam cum virtute Sacramentorum, cum tamen sint res diversissimæ. Gratia enim est effectus Sacramenti, virtus autem id, per quod Sacramentum operatur. Quocirca gratiam contineri in Sacramentis nullus Catholicus negat, virtutem autem illam Physicam non omnes admittunt. Deinde gratiam essentialiter id est, ipsam essentiam gratiæ hæere in Sacramentis, ut medicinam in pixide, nullus etiam Catholicorum dicit: Fatentur enim omnes gratiam hæere in anima, non in Sacramentis. Ponunt tamen, ut supra diximus, eam in Sacramento, ut in vase, metaphoricè accipiendo nomen vasis; quomodo dicuntur tela vasa mortis, quia in eis mors continetur, ut effectus in causa.

OCTAVO mentitur ibidem, cum ait *Fuerunt etiam qui virtutem Sacramentorum in ipso opere, quo Sacramenta vel celebrantur, vel suscipiuntur, constituerunt: ita ut Sacramenta dicerentur conferre gratiam ex dignitate, & merito operis, quod exercet vel n. qui celebrat, vel qui suscipit.* Hoc etiam mendacium testis est imperitiæ Kemnitianæ, quam non est eius proprium, sed à Caluino illud accepit. Vide supra in 3. Caluini mendacio. Plurima sunt alia in Kemnitio, hæc enim solum ex initio libri decerpta sunt.

CAPVT SEXTVM.

Mendacia Tilemanni Heshusij.

Tilemannus HESHVSIVS, qui se Episcopum Sambiensem vocat, librum scripsit de sexcētis erroribus Pontificiorum; qui liber nō habet vel vnam micam